**A *Coleophora mareki* Tabell & Baldizzone, 2014,
Scrobipalpula diffluella (Frey, 1870) és az *Epinotia*
nigristriana Budashkin & Zlatkov, 2011
új fajok Magyarországon**

Coleophora mareki Tabell & Baldizzone, 2014, *Scrobipalpula diffluella*
(Frey, 1870) and *Epinotia nigristriana* Budashkin & Zlatkov, 2011
new species in Hungary
(Lepidoptera: Coleophoridae, Gelechiidae, Tortricidae)

Pastorális Gábor

Abstract. Three micro-moth species are recorded for the first time from Hungary: *Coleophora mareki* Tabell & Baldizzone, 2014, *Scrobipalpula diffluella* (Frey, 1870) and *Epinotia nigristriana* Budashkin & Zlatkov, 2011. Data on the distribution of these species are also given.

Keywords. Lepidoptera, Microlepidoptera, *Coleophora mareki*, *Scrobipalpula diffluella*, *Epinotia nigristriana*, new references, Hungary.

Author's address. Pastorális Gábor | Košická 22/39, Komárno, Slovakia | E-mail: pastoralisg@gmail.com

Bevezetés – Introduction

Sok külföldi intézmény, múzeum és magánszemély gyűjteményében találhatók Magyarországról származó lepképéldányok, és néha az új kutatási eredmények közlése keretén belül ezek publikálásra is kerülnek. Az utóbbi időszakban három, a magyar faunában új faj is tudomásunkra jutott, érdekes módomból mindhárom cseh lepkészollégák jóvoltából. Jelen írásomban röviden ismertetem a címben jelzett három faj taxonómiai és faunisztikai adatait.

Új fajok a magyar faunában – New species in the Hungarian fauna

Coleophora mareki Tabell & Baldizzone, 2014 (Coleophoridae)

A 2014-ben leírt fajt (Tabell & Baldizzone 2014) a cseh Jaroslav Marek-ről nevezték el, aki a Coleophoridae család kutatóinak egyik ismert európai képviselője. A fajt a *Coleophora serpyllatorum* fajcsoportból önállósították, 16,5–19 mm szárny fesztávolságával a csoport legnagyobb faja. A faj részletes leírása a SHILAP spanyol folyóiratban jelent meg. Elterjedt déli faj, mely Iraktól Törökországon keresztül Dél-Európa szerte (Görögország, Balkán-félsziget, Macedónia, Horvátország, Olaszország, Szardínia) előfordul. Közép-Európában egyelőre Csehországban, Ausztriában és Magyarországon gyűjtötték. A magyar példányok egyben paratypusok is: – Hung. Centr., Iászeg, 7.VII.1951, 1 ♂, (PG Bldz 6724), Dr. Issekutz leg., coll. Baldizzone; Kecskemét, 20 km E near Kerekegyháza village, 18.VII.2006, 1 ♂ (GP 4136 JT, DNA sample MM16295), T. Nupponen leg.; 13.VI.2007, 2 ♂; 17.VI.2007, 1 ♀, all in coll. T. & K. Nupponen. Javasolt magyar neve: Marek zsákosmolya

1. ábra. *Coleophora mareki*, imágó, paratípus (fotó: Tabell)

Fig. 1. *Coleophora mareki*, adult, paratype (photo: Tabell J.)

2. ábra. *Scrobipalpula diffluella*, imágó (fotó: Bryner R.)

Fig. 2. *Scrobipalpula diffluella*, adult (photo: Bryner R.)

3. ábra. *Epinotia nigristriana*, imágó (fotó: Budashkin Y.)

Fig. 3. *Epinotia nigristriana*, adult (photo: Budashkin Y.)

***Scrobipalpula diffluella* (Frey, 1870) (Gelechiidae)**

Sokáig csak a *Sc. psilella* egyik formájának tartották (lásd pl. Povolný 2000, 2002), s csak az utóbbi évek vizsgálatai igazolták faji önállóságát. A kutatások közben az is kiderült, hogy az Elsner et al. (1999) kötetben közöltekkel szemben – miszerint a *diffluella* „Arktalpine Art” – az elterjedése sokkal szélesebb, s az utóbbi időben több alacsonyabb fekvésű területen is megtalálták. Például előkerült Szlovákiában is, 6 km északra Rév-Komáromtól, Marcelová község mellett, ahol közösen gyűjtöttük Zdenko Tokár-al; a példány publikálása folyamatban van. Magyarországi jelenlétét csak Povolný (2000) jelzi egy példány alapján: Bükk hegység, 18. VI.1950. leg. Gozmány. Sajnos eddig nem sikerült kideríteni, hol van a példány elhelyezve. A Magyar Természettudományi Múzeum Állattárából eddig nem került elő, valószínűleg Povolný-nál maradt. Javasolt magyar neve: homályos sarlósmoly.

***Epinotia nigristriana* Budashkin & Zlatkov, 2011 (Tortricidae)**

A közelmúltban, bulgáriai példányok alapján leírt faj. Magyarországi előfordulását cseh lepkészek jelezték (Šumpich & Skyva 2014), bár elírás folytán az eredeti elnevezéstől (Budashkin & Zlatkov 2011) eltérően tévesen „nigrostriana” néven. Csákberény mellett sikerült egy példányt begyűjteni: 1♂, Csákberény, 10.X.2010., Feik leg., Šumpich det., coll. Skyva. Figyelemre méltó, hogy mint a bolgár típuspéldányok, úgy a csákberényi példány is október 10-e után lett begyűjtve. A hernyó tápnövénye és

bionómiája még ismeretlen. Javasolt magyar neve: sötétékes tükrösmoly.

Megjegyzések – Remarks: A fent említett három faj besorolását a Magyarországon előforduló molylepkefajok névjegyzéjegykeében (Pastoralis & Buschmann 2018) már korábban elvégeztük.

Köszönet – Acknowledgements. Köszönetet mondok Buschmann Ferencnek (Jász Múzeum, Jászberény) a kéziratához fűzött megjegyzéseiért valamint Fazekas Imrének (Pannon Intézet, Pécs) a nyelvi korrektúráért továbbá a cikk szerkesztéséért és megjelentetéséért.

Irodalom – Literature

- Budashkin Y. I. & Zlatkov B. 2011: A new species of *Epinotia* Hübner, 1825 („1826”) from south-western Bulgaria (Tortricidae: Olethreutinae). – *Nota Lepidopterologica* 34(1): 33–37.
- Elsner G., Huemer P. & Tokár Z. 1999: Die Palpenmotten (Lepidoptera: Gelechiidae) Mitteleuropas. Bestimmung – Verbreitung – Flugstandort. – František Slamka, Bratislava, 208 p.
- Pastoralis G. & Buschmann F. 2018: A Magyarországon előforduló molylepkefajok névjegyzékejegyke, 2018. A checklist of the Hungarian micro Hungary, 2012 (Lepidoptera, Microlepidoptera). – *Microlepidoptera.hu* 5: 51–146.
- Povolný D. 2000: Towards the interpretation of the Palearctic taxa of the *Scrobipalpula psilella* (Herrich-Schäffer, 1854) – complex (Lepidoptera, Gelechiidae, Gnorimoschemini). – *Acta universitatis agriculturae et silviculturae Mendelianae Brunensis* (Brno), 2000, XLVIII, 4: 71–89.
- Povolný D. 2002: Iconographia tribus *Gnorimoschemini* (Lepidoptera, Gelechiidae) Regionis Palearcticae. – František Slamka, Bratislava, 349 p.
- Šumpich J. & Skyva J. 2014: Faunistic records of new and poorly known Microlepidoptera (Insecta) from Europe. – *Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien*, 116: 5–12.
- Tabell J. & Baldizzzone G. 2014: *Coleophora mareki* Tabell & Baldizzzone, sp. n., a new coleophorid moth of the *serpylletorum* species-group (Lepidoptera: Coleophoridae). – *SHILAP Revista de lepidopterologia*, 42(167): 399–408.